

BIRGITTA WATZ

2015-10-25

Watz Design Sweden AB

Södra Hamnvägen 30

115 41 Stockholm

Tel: 08 667 49 05

070 320 40 50

birgitta.watz@watz-sweden.se

Formgivare, farmaceut, keramiker, konstnär, författare och professor/art & design.

Dessutom ”måltidsnörd”.

Birgitta Watz har alltid intresserat sig för att bygga broar mellan olika kunskapsområden. Måltiden är särskilt lämpad, genom sina många olika perspektiv. Som designer har hon skapat några klassiker för bordet t.ex. Quattro-servisen för Rörstrand, Gustav III tallriken på uppdrag av Nationalmuseum, servisglas för olika glasbruk, textilier för Ljungbergs textiltryck. Hon har skapat måltider med föreläsningar för företag och museer i Sverige och i flera andra länder, för Eu-parlamentet i Bryssel, landsting och institutioner. Birgitta Watz har också skrivit böcker som på olika sätt behandlat måltid, design och kultur, de senaste är ”Frön & Aska ur livets trädgård” och ”Årtmosphere”, en saga om tre av de grundläggande storheterna i livet: Punkten, Årten och Keramiken.

Alltid aktuellt: Birgitta Watz arbetar alltid helst gränsöverskridande i olika material, för att bilda en helhet. Utbildningen på HDK/Konstindustriskolan i Göteborg innehöll ett stort spektrum av fördjupning i olika material och tekniker och lade därmed grunden till en kreativ nyfikenhet hos studenterna. Många olika goda pedagoger i teckning, måleri av olika slag, skulptur, keramik och glas, liksom i form- och färglära bidrog till detta och därmed till att skapa experimentlusta, vilket förstärktes av Bauhaus-pedagogik, som följde genom hela utbildningen. Varseblivningsförmågan, känsla för atmosfär och själva uttrycket var det väsentliga att öva, vilket självklart innebar krav på materialkunnande av olika slag, såväl ur materiell som immateriell synvinkel. En keramisk glasyr, t.ex. kan samtidigt avläsas ur kemiska och ur poetiska aspekter, om både kunskap och känsla används. Och keramiska glasyrer har varit och är ett arbetsfält som alltid intresserat Birgitta. ”För att bevisa att man är en god keramiker är det nödvändigt att visa att man kan göra en bra celadonglasyr”. Det är något som redan de gamla kineserna ansåg och som är giltigt än idag. Det handlar om att hitta den komplexa balansen mellan uttryckets rätlinjiga och kaotiska innehåll, vilket är något som särskilt tydligt kan avläsas i de reduktionsbrända keramiska glasyrerna.

Keramik, glas, textil, rum, råvaror, natur, struktur, rytm och tomrum är grunden för en måltid och detta står ofta i centrum för Birgittas arbeten. Under drygt femton år har hon arbetat på Restauranghögskolan i Grythyttan, vid sidan av den egna verksamheten. Med bland annat ansvar för kreativ matlagning, kreativ hotellmiljö, visuell kommunikation, lateralt tänkande, färg & form, utställningsformgivning och annat inom måltidskonstens och designens kunskapsområden. Örebro universitets forskningsprofil, Sinnena, Konsten och Vetenskapen är ett forskningsprojekt som pågick under sju år. Ett sinne stod varje år stått i fokus för föreläsningar av olika forskare. Birgitta har föreläst och skapat forskningsmåltider, med det aktuella sinnet som tema, tillsammans med köksmästaren Jesper Johansson. Hon har också tidigare varit prefekt vid och ansvarig för institutionen för Grafisk Design och Illustration vid Konstfackskolan i Stockholm.

Offentliga utsmyckningar: för t.ex. Vägverket i Göteborg (Kulturspillror i sandgjutet stengods) inmurad i entréväggen. Svenska Bankföreningen i Stockholm, porslinsutsmyckning.

Talstenarna i Brunnsparken i Göteborg, Cajsas Wargs måltidsbord, i stengods och porslin, för Örebro Slotts nordvästra torn, Karolinska Sjukhuset...

I efterord av Docent Richard Ahlström, till boken "Ärtmosphere", sammanfattar han hennes arbete, tankar och filosofi så här:

Richard Ahlström: EFTERORD

Mörker och Ljus. Dionysos och Apollon. Denna spänningslinje i Västerlandets filosofi, konst och litteratur. Allt talar för att vi behöver båda – det rusiga, burleska, taggigt stormiga *och* det lugna, klara och förlåtande insiktsfulla. Allt detta som skänker oss kraft. I Birgitta Watz formvärldar, oavsett om det rör sig om hennes bilder, keramik eller texter, råder det nästan alltid sommar, färg och just ljus, mycket ljus. Paradoxalt är många av Birgittas skapelser, inom keramiken, mörka ofta svarta eller i dova jordtoner, men de utstrålar, detta till trots, ett intensivt ljus.

Jag tror att detta har att göra med att de utstrålar ett tankeinhåll, som fångar oss inte bara i ögonblicket, utan också som i all betydande konst, skänker oss en möjlighet till kontemplation, där vi själva blir delaktiga i föremålet. Inne i det ljus som är Birgittas alldeles egna, finns också en alldeles egen rytm, som egentligen inte är ett resultat av stundernas olika infall, som det ofta kan vara hos många konstnärer, utan snarare pekar mot en sorts kunskapsbaserad disciplin som uppvisar likhet med sådana abstraktioner som notskrift, talsystem och färglära.

Birgitta har alltid fascinerats av tillvarons byggstenar eller urformer, om man så vill. Sådant som många skulle förkasta som trivialt – gruskorn, avskurna, bortkastade och därmed förkastade grönsaksstjälkar, eller som nu föremålet för denna nya bok av Birgittas hand – ÄRTEN, utgör ett av hennes stora områden för inspiration.

Jag skriver ärten i singularis, för den är värd det. Ta upp en ärt ur en ärtpåse, håll den i ett mjukt pincettgrepp – studera den från olika håll och i olika ljusdagar, och du ska se att du äger ett nästan mikroskopiskt universum i din hand!

Detta att söka urformer är kanske inget unikt just för Birgitta. Många gör det. Man kan tänka på partikelfysiker, cellbiologer, astronomer och andra.

Inom mitt eget område, perceptionspsykologin, lanserade den amerikanske psykologen Irving Biederman 1987 sin epokgörande teori om 'geonerna', d v s förekomsten av 24 tredimensionella, geometriska grundformer, vilka i olika kombinationer, i princip kan bygga upp alla former och objekt som är uppfattbara och igenkännbara för synsinnet. Ingen hade tänkt på detta tidigare. En av dessa geoner är klotet och vad är ärten annat än ett klot.

I och med Birgittas bok "Ärtmosphere" (vilken fyndig titel förresten!), får vi en god ledsagare in i det mikrokosmos, som små runda föremål som punkter, cirklar, kulor, klot, bollar och Ärtor kan utgöra början på.

I Ärtmosphere, som också är en tidssaga, får du möta människan i tidens och tankens gryningar. På den tiden varje ny upptäckt i vardagen i naturen fick människan att stanna upp. Inte bara för ett ögonblick, för att formulera och gestalta sin upplevelse, och som då inte uteslutande handlade om ett idogt staplande av nyttiga fakta, utan lika mycket om att för första gången i långa tidsrymder ge sig i kast med skönhetens rus och behag!

Richard Ahlström